

POSTANOWIENIE

25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 25 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D. W. i W. W.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z 28 lipca 2022 r., I ACa 167/22,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **zasądza od pozwanego na rzecz powodów łącznie kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**
- 3.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w pkt. I ustalił, że umowa kredytu z dnia 2 kwietnia 2008r., zawarta pomiędzy powodami D. W. i W. W. a Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (poprzednikiem prawnym pozwanego) jest nieważna, w pkt. II. zasądził od pozwanego Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powodów D. W. oraz W. W. kwotę 6 417 zł tytułem kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację pozwanego i zasądził od pozwanego na rzecz powodów łącznie kwotę 4050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Skargę kasacyjną od wyroku wniósł pozwany Bank. Jako przyczynę kasacyjną wskazano art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. tj. oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Ewentualnie, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. występowanie (alternatywnie) istotnych zagadnień prawnych. Ewentualnie, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., potrzebę wykładni przepisów.

W odpowiedzi na skargę skarżący wnieśli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, a w razie przyjęcia - o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie jest to ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń, umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. W judykaturze wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek, przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej,

bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej. Chodzi więc o szczególne, kwalifikowane przypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika, a więc o sytuacje, w których wyrok może być uznany za błędny lub wadliwy. Konieczne byłoby zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 1 marca 2002 r., I PKN 34/01; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, z 26 października 2022 r., I CSK 3332/22, z 29 stycznia 2021 r., I CSK 491/20).

Odnosząc się do powołanej przez skarżącego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, wskazać trzeba, że w skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie niniejszej rzeczywiście doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Analiza skargi kasacyjnej doprowadziła Sąd Najwyższy do wniosku, że Skarżąca nie wykazała, że w sprawie zachodzi tak rozumiana oczywista zasadność skargi kasacyjnej.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18). Skarżąca powinna zaproponować jednocześnie odpowiedzi na sformułowane przez siebie zagadnienie prawne, gdyż podkreśla się, że wymogi są

zbliżone do tych, jakie określone zostały w art.390 k.p.c. Sposób sformułowania zagadnienia prawnego (jako ewentualnego) w skardze świadczy o tym, że skarżąca nie sprostала temu obowiązkowi.

Powołanie się na przesłankę przedsądu, przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach, wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

W skardze nie wykazano, aby istniała potrzeba wykładni przepisów, budzących poważne wątpliwości. Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (post. SN z 15.10.2002 r., II CZ 102/02; tak samo SN w post. z 17.3.2017 r., V CSK 536/16). W dacie analizy niniejszej skargi sprawy „frankowe” i stosowane w nich przepisy, doczekały się już wielu analiz i wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Warto zauważyć, że w postanowieniu z 9.1.2012 r., III UK 60/11 SN podkreślił, że nie można równocześnie twierdzić, że rozstrzygnięcie, zawarte w zaskarżonym wyroku było efektem oczywistego naruszenia przepisów, rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji, oraz choćby sugerować, iż prawo to (te same przepisy) wymaga wykładni, której potrzeba występuje tylko wtedy, gdy

stosowanie konkretnych przepisów budzi poważne wątpliwości bądź wywołuje rozbieżność w orzecznictwie sądowym.

W skardze kasacyjnej nie powołano przekonujących argumentów, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania. Problemy prawne, dotyczące umów kredytów tzw. „frankowych”, zostały już rozstrzygnięte w wielu wyrokach Sądu Najwyższego, np. z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22; z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 i z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22 oraz w wyroku TSUE z 8 września 2022 r. (C-80/21, C-81/21, C-82/21, Deutsche Bank Polska i Bank Millennium).

Zatem w chwili orzekania w sprawie niniejszej nie występują już zagadnienia prawne ani potrzeba wykładni przepisów, skarga nie jest też oczywiście uzasadniona. Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu – na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]

[a!]